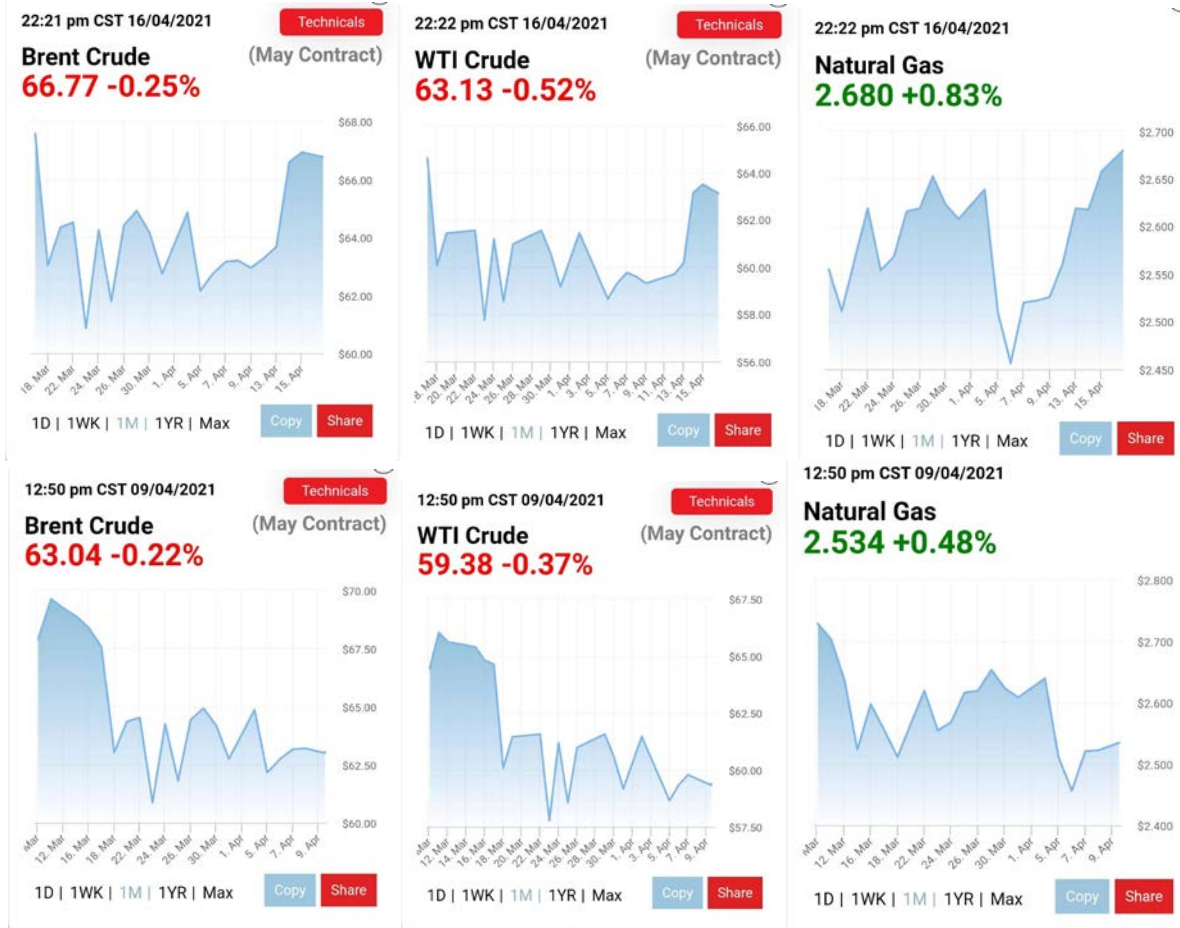


پایش بازار



پویایی های بازار

۱- قیمت نفت در هفته گذشته تا اندازه ای بالا رفت. در حالیکه وضعیت شیوع بیماری کووید-۱۹ در نقاط مختلف جهان به سمت بدتر شدن پیش رفت. نتیجتاً فعالیت های تولید کمتر شده و سفرهای مردم نسبت به گذشته محدودتر شد. با همه این شواهد، قیمت نفت بالا رفت و تقاضا برای نفت بیشتر شد. آژانس بین المللی انرژی پیش بینی خود در مورد مصرف نفت خام در ۲۰۲۱ را نسبت به آخرین پیش بینی مقدار ۲۳۰ هزار بشکه افزایش داد که عمدتاً بخاطر واکسیناسیون و شروع به توزیع پول ناشی از قانون بسته تشویقی در آمریکا است. در عراق اکسون موبیل احتمالاً از حوزه نفتی القرنه غربی بیرون خواهد رفت. این حوزه که در دوره جنگ ایران و عراق در تصرف نیروهای ایرانی بود ۵۰۰ هزار بشکه در روز تولید دارد.

تفسیر هفته

۲- امارات عربی متحده بنظر می رسد در پی خروج از اوپک است. این کشور فکر می کند که با استقلال از اوپک می تواند به بازیگران صحنه سیاست و انرژی در سطح جهانی نزدیکتر شود. ابوظبی در مذاکره با شرکت گلوبال پلاتس که اخبار و نشریات انرژی را منتشر می کند، به این نتیجه رسید که نفت خام موربان بعنوان یک نفت خام شاخص برای داد و ستد در سطح جهانی معرفی شود. تاکنون نفت خام های برنت و وست تگزاس اینترمدییت در سطح جهانی چنین جایگاهی را داشته و در درون اوپک نیز نفت خام های سبک ایران؛ عرب لایت عربستان و دوبی بعنوان معیار عمل می کردند. شرکت ملی نفت ابوظبی (ادنوک) و بورس بین قاره ای در ماه مارس سال جاری رسماً شروع معاملات نفت خام موربان را به عنوان قرارداد آینده در بورس کالاهای جدید ICE Futures ابوظبی اعلام کردند. معرفی اولین قرارداد موربان را می توان به تصمیم امارات برای گرایش به سمت معاملات آزادانه نفت خام و انعطاف پذیری بیشتر برای محافظت در برابر ریسک تفسیر کرد. شرکت هایی که موافقت کرده اند در این معاملات شریک باشند عبارتند از بریتیش پترولیوم، توتال، اینپکس، ویتول، شل، پتروچاینا، جی اس کلتکس کره جنوبی، JXTG ژاپن و PTT تایلند. موربان یک نفت شیرین سبک با درجه ویسکوزیته API ۳۹,۹ و گوگرد ۰,۷۸ درصد است. بر اساس گزارش رویترز، تولید نفت سبک موربان حدود ۱,۶ تا ۱,۷ میلیون بشکه در روز است. امارات متحده عربی معمولاً نفت را مستقیم به مشتریانش که عمدتاً در آسیا هستند، می فروشد. این کشور سومین تولیدکننده بزرگ عضو اوپک پس از عربستان سعودی و عراق بوده و حدود ۲,۵ تا ۳ میلیون بشکه در روز نفت تولید می کند. در جهان بیشتر از ۱۶۱ نوع نفت خام وجود دارد که هر یک از نظر خصوصیات داخلی، کیفیت و میزان نفوذ در بازارهای مصرف جهانی با یکدیگر تفاوت دارند، ولی مهمترین عامل تغییرات قیمت آنها یا برتری یکی به دیگری کیفیت است. حالا امارات عربی متحده و بخصوص ابوظبی در پی آن است که نقش بیشتری در سیاست و تجارت جهانی داشته باشد، در مسائلی همچون میانجی گری مابین طرفهای درگیر در خصومت های محلی و یا بین کشوری، پیشبرد فنآوری های سبز، تولیدات دفاعی، و سرمایه گذاری. همچنین شرکت ملی نفت ابوظبی (ادناک) در زمینه جاه طلبی های رهبران امارات بخصوص ولیعهد ابوظبی محمد بن زاید نقش ویژه ای دارد. سلطان الجابر رئیس ادناک هم اکنون رئیس شورای عالی امور مالی و اقتصادی نیز هست و همزمان نماینده ویژه امارات در امور تغییرات اقلیمی می باشد. ادناک قرار است که تولید نفت خود را تا ۲۰۳۰ به ۵ میلیون بشکه در روز برساند. نکته ظریف این جاست که ابوظبی محل استقرار آژانس بین المللی انرژی های تجدید پذیر (IRENA) است. مسئولان این کشور همیشه از گذار انرژی و رفتن به سمت انرژی های پاک سخن گفته و در این مسیر سرمایه گذاری می کنند. اما در کنار آن در یک لایه استراتژیک دیگر ادناک با برنامه ریزی مالی، حقوقی،

فناورانه، و سیاسی قرار است که تولید انرژی فسیلی خود را به دو برابر برساند. یعنی از فرصت باقیمانده که در اختیار تولیدکنندگان نفت و گاز است استفاده کرده و حداکثر منابع فسیلی خود را به سرمایه تبدیل نماید. بنظر می رسد که امارات قصد دارد که علاوه بر دوری گزیدن از اوپک و ایران، از دیگر همسایگان خود یعنی قطر و عربستان سعودی نیز راه خود را جدا نماید. تاسیسات عظیم نگهداری و حمل مواد نفتی در فجیره در بیرون از تنگه هرمز نیز شاهدیست که امارات مایل نیست بیشتر از این درگیر مسائل خلیج فارس باشد. در بلند مدت امارات به یک چهارضلعی در بخش تقاضا، عرضه، فنآوری، و سرمایه گذاری مابین چین، هند، امارات، و اسرائیل فکر می کند. چیزی مانند کواد مابین آمریکا، ژاپن، استرالیا، و هند.

۳- قطر در نظر دارد که از ابتدای ۲۰۲۲ صددرصد شرکت گاز طبیعی مایع شده قطر (QG1) را به تملک شرکت نفت قطر (QP) درآورد. QG1 شرکت تولید کننده ال ان جی در ۱۹۸۴ و در پس از کشف گنبد شمالی یعنی ذخایر گازی مشترک ایران و قطر تاسیس شد. ظرفیت شرکت تولید سالانه ۱۰ میلیون تن ال ان جی در ابتدا بود. در گذشته شرکت نفت قطر ۶۵ درصد، توتال ۱۰ درصد، اکزان موبیل ۱۰ درصد، ماروبنی ۷،۵ درصد، و میتسویی ۷،۵ درصد از سهام این شرکت را در اختیار داشتند. قطر پس از راه اندازی این شرکت، با توجه به ذخائر عظیم تازه کشف شده حوزه گازی پارس جنوبی و گنبد شمالی و سرمایه گذاری قطر به مقدار ۲۸،۷ میلیارد دلار، صنایع تولید ال ان جی خود را توسعه داده و قرار است تا ۲۰۲۷ تولید این کشور به ۱۲۶ میلیون تن در سال ارتقا یابد.

۴- برای کشورهای بزرگ با مسئولیت های ژئوپلیتیکی همچنان قیمت نفت موضوع عمده ایست. خانم جنیفر گرانهلم وزیر انرژی آمریکا در تماس خود با وزیر نفت عربستان بر اهمیت همکاری بین المللی برای تداوم انرژی با امنیت قابل دسترسی و قیمت قابل تحمل تاکید مکرر نمود. در این میان قیمت نفت متعادل همچنان معیاری برای جریان روان و بدون مانع انرژی در جهان محسوب می شود. اگر قیمت نفت با افزایش قابل توجهی به یکباره دچار شود، کشورهای با درآمد کمتر دچار وضعیت ناپایدار خواهند شد و در این میان کشورهای فقیر قاره آمریکا دچار بی ثباتی داخلی خواهند شد. اگر قیمت نفت به یکباره کاهش یابد، صنایع نفت غیرمتعارف کشورهای مختلف بخصوص آمریکا در برابر هزینه های متعارف نمیتوانند مقاومت کنند و ورشکست می شوند. در ایالات متحده آمریکا قیمت یک گالن بنزین به ۳ دلار رسید. یعنی ۵۰ درصد از دوره ترامپ قیمت آن بیشتر شد. توزیع مجدد ۲ میلیارد دلاری بایدن در میان مردم آمریکا قیمت های فرآورده ها را بیشتر خواهد نمود. فرآورده بنزین همچنان بزرگترین عامل به وجود آورنده دی اکسید کربن و دیگر گازهای گلخانه ای در آمریکاست. دولت بایدن بر استفاده از خودروهای الکتریکی تاکید عمده دارد، اما اقتصاد آمریکا بنظر می رسد که به این زودی ها دست از سوخت های فسیلی دست بر نمی دارد. بالارفتن قیمت سوخت تمایل به خرید خودرو برقی را بیشتر می کند. اما شیوع

بیماری کووید-۱۹ و سرمای بی سابقه زمستان گذشته تولید نفت خام ایالات متحده را از ۱۳ میلیون در یک سال گذشته به ۱۱ میلیون بشکه رساند. واردات نفت اکنون دوباره شدت گرفته و این باور در حال شیوع است که نفت شیل از صدمات ناشی از کرونا دیگر نمی تواند کمر راست کند. شاید در آینده روزی قیمت خودرو برقی و باتری لیتیومی با هزینه های پایین خودرو بنزینی به نزدیک هم رسند، اما تا آن زمان همچنان ایالات متحده به نفت و فرآورده های آن هم در تولید و هم در واردات وابسته است.

۵- نتیجه گیری از این سه رویداد، یعنی تلاش امارات برای معرفی نفت خود بعنوان نفت شاخص جهان، تولید هر چه بیشتر ال ان جی در قطر، و وابستگی به مصرف فرآورده های نفتی در ایالات متحده آمریکا نشان می دهد جهان حاملهای انرژی های فسیلی به انتها نرسیده و در صورت تصمیم گیری صحیح اسکناس های ناشی از فروش نفت و گاز می تواند کشوری را به توسعه برساند. توسعه ای در خدمت مردم آن سرزمین و ابزاری برای گذشتن از دوران گذر انرژی.